

PROGRAM KOALICIJE

"HRVATSKA RASTE - NEMA POVRATKA NA STARO"

1. ZA UBRZANJE GOSPODARSKOG RASTA, JAČANJE KONKURENTNOSTI I POBOLJŠANJE POSLOVNE KLIME

Rast gospodarstva ostvarili smo dobrom mjerom između štednje i potrošnje. Vodili smo svoju, hrvatsku politiku, politiku malih koraka prema sigurnosti i stabilnosti i bez stresova koje su proživljavali građani drugih zemalja koje nas okružuju. **Naša politika bazirana je na pristupu da oštri rezovi i štednja u uvjetima recesije vode ka još većem padu.** Jedino održanje potrošnje uz restrukturiranje i povećanje konkurentnosti gospodarstva može biti poticaj oporavku i rastu, a onda u fazi rasta povećavaju se i proračunski prihodi i olakšava se stabilizacija javnih financija. **Danas raste BDP, raste zaposlenost, rastu prihodi proračuna i smanjuje se deficit!**

Nismo prihvatili neoliberalne ekonomske i političke modele koji su stvarali uvjerenje da se jedino politikom štednje i rezova, udarom na socijalna davanja, od zdravstva i obrazovanja do socijalne skrbi, samoregulacijom tržišta i deregulacijom svake zaštite javnih interesa i socijalnih prava može ostvariti napredak. Takva politika u našem okruženju dovela je, nažalost, do općeg pada potrošnje i krize koja je produbila socijalne razlike bogatih i siromašnih.

Pomogli smo restrukturiranju velikog dijela gospodarstva koji bi bez potpore države i Vlade nestao baš kao i radna mjesta. Veliki doprinos tome bile su **predstečajne nagodbe** i gotovo 40 000 spašenih radnih mjesta u industriji, građevinarstvu, posebno turizmu gdje su neke tvrtke našle strateške partnere nakon dvadeset godina neuspješne potrage za rješenjima (HTP Korčula, HTP Orebić, Plat, Živogošće i drugi) .

Omogućili smo reprogram i prolongiranje plaćanja poreznih obveza poduzetnicima. Smanjili smo nelikvidnost u sustavu i broj blokiranih poslovnih subjekata. Prošla Vlada ostavila je 45 milijardi kuna tereta nelikvidnosti. Nelikvidnost danas iznosi oko 27 milijardi kuna. Samo u zadnjih 12 mjeseci broj blokiranih poslovnih subjekata smanjen je za gotovo 8 000 s dugom od 3,5 milijardi kuna.

U preostalih oko 45 000 blokiranih još uvijek je dominantan broj onih koji nemaju niti jednog zaposlenog (čak 31 000), što ćemo rješavati kroz novi stečajni zakon.

Malo tko je vjerovao, s obzirom na loša iskustva drugih EU zemalja, da ćemo **spasiti hrvatsku brodogradnju**, preko 10 000 radnih mjesta izravno i više od 40 000 neizravno. I u tom segmentu smo uspjeli i dali novu priliku brodograditeljima. **Restrukturirali smo i dokapitalizirali mnoga javna poduzeća** - Hrvatske željeznice, HAC, Croatia Airlines i druge. Zaposlenost je dovedena u rang sličnih tvrtki u Europi, **produktivnost povećana kao i dobit koja je u prošloj godini porasla gotovo pet puta. Restrukturiramo i dokapitaliziramo i druga poduzeća u kojima država ima vlasnički udjel** i odgovornost, kao što su HPB, Petrokemija, Đuro Đaković, Imunološki zavod, Badel 1862, Borovo, Varteks i drugi. Samo u ovim tvrtkama spasili smo više od 5 000 radnih mjesta.

Poduzetničko okruženje u Hrvatskoj je danas puno bolje. Lakše je i jednostavnije započeti poslovanje. Lokacijske i građevinske dozvole mogu se u najboljim uvjetima dobiti za samo jedan dan. Samo kroz porezne olakšice za reinvestiranu dobit „ostavili“ smo poduzetnicima gotovo 4 mlrd. kn. Uveli smo mogućnost plaćanja PDV-a po naplaćenim umjesto ispostavljenim računima za sve male poduzetnike s prihodima do 3 milijuna kuna. Povećali smo prag za upis u registar obveznika PDV-a sa 85 na 230 tisuća kuna i znatno olakšali poslovanje mikro i malim poduzetnicima. Izuzeli smo od ovrhe nekretnine obrtnika nužne za život obitelji i redovito poslovanje te uveli pravo na naknadu za obrtnike u slučaju prestanka rada obrta. Uz pomoć EU fondova znatno smo povećali bespovratne poticaje poduzetnicima u različitim segmentima ulaganja u razvoj tvrtki. Hrvatska je zadnjih par godina naglo skočila na *Doing business* ljestvici zemalja (sa 106. mjesta 2009. na 65. mjesto u 2015.)

Cilj koalicije je da u iduće 4 godine dovede Hrvatsku među prvih 40 zemalja na svijetu prema lakoći poslovanja (prema Doing Business rangiranju)!

U razdoblju od 2012. do 2015. Vlada je **smanjenjem ili ukidanjem 58 parafiskalnih nameta** rasteretila poduzetnike različitih davanja u visini od 450 milijuna kuna na godišnjoj razini. U 2015. godini donesene su izmjene propisa kojima su dodatno smanjeni parafiskalni nameti u visini od 330 milijuna kuna godišnje.

Već u 2016. planiramo novo smanjenje parafiskalnih nameta gospodarstvu za dodatnih 300 mil. kn čime će ukupan iznos

smanjenja biti preko 1 mlrd. kn, što predstavlja znatno smanjenje ukupnog tereta za poduzetnike!

Odabrali smo teži, ali jedini put ozdravljenja hrvatskog

gospodarstva. Poduzeće po poduzeće, problem po problem. Danas kada industrija raste već drugu godinu zaredom (u prvih osam mjeseci 2015. rast je ubrzan na 1,9 % u odnosu na 1,3 % u 2014.), kada turizam ubrzano ekspandira (rast noćenja u 2015. za čak 7 %) s mnoštvom novih ulaganja (samo u zadnjih godinu dana izgrađeno ili obnovljeno je 25 hotela vrijednosti investicija preko 4 milijarde kuna), kada se polako diže građevinski sektor koji je krizom najviše pogođen (u prvoj polovini 2015. po prvi put su postignute pozitivne stope rasta izvedenih građevinskih radova nakon šest godina i propadanja za 6-10 % svake godine), **možemo reći da smo uspjeli.**

Radimo ono o čemu drugi samo govore. Postigli smo ono o čemu su mnogi godinama samo sanjali. **Stvorili smo nove, puno zdravije temelje hrvatskog gospodarstva.** Trgovačku i rentijersku ekonomiju baziranu na enormnom zaduživanju i uvozu transformiramo u ekonomiju baziranu **na industriji, turizmu i izvozu i roba i usluga.** Zahvaljujući svemu tome, nakon više godina ostvarujemo i **pozitivnu platnu bilancu.** **Danas su to ključni parametri gospodarskog oporavka i preokreta trendova!**

U idućem mandatu posebnu pozornost posvetit ćemo unapređenju konkurentnosti i povećanju poljoprivredne proizvodnje i generalno proizvodnje hrane. Nakon što smo u prethodnom razdoblju snažno

Smanjit ćemo stopu poreza na dodanu vrijednost za košaricu izabranih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, uključujući morsku i riječnu ribu, s 25 % na međustopu od 13 %!

potaknuli turistički i ugostiteljski sektor smanjenjem stope PDV-a s 25 % na međustopu od 13 %, slično ćemo napraviti i u sektoru poljoprivrede i proizvodnje hrane.

Cilj je ove mjere direktno potaknuti konkurentnost naših poljoprivrednih proizvođača i drugih proizvođača hrane i to u onim segmentima koji su već prepoznati kao značajan potencijal hrvatskog gospodarstva u opskrbi domaćeg tržišta, supstituciji uvoza kao i povećanju izvoza. Ova mjera ima za cilj povećati ukupnu proizvodnju izabranih proizvoda, dodatno zaposliti

hrvatske poljoprivrednike, ali i smanjiti značajnu prekograničnu kupovinu poljoprivrednih proizvoda od strane naših građana u susjednim zemljama koje imaju nižu stopu PDV-a od Hrvatske.

Značajna EU i nacionalna sredstva ćemo uložiti u projekte navodnjavanja, čime ćemo osigurati da se 65 000 ha poljoprivrednih površina navodnjava te ćemo također osigurati dostizanje prosjeka EU u pogledu udjela navodnjavanih površina (oko 6 %).

U području ribarstva za iduće četiri godine očekujemo povećanje proizvodnje u akvakulturi za 75 % u svim segmentima.

U tu svrhu za sektor ribarstva osigurali smo sredstva iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo u iznosu od približno 1,9 milijardi kuna.

Kako bismo unaprijedili uvjete života u ruralnim područjima i potaknuli građane da ostaju u svom zavičaju, **uložit ćemo preko 2 milijarde kuna u socijalnu i komunalnu infrastrukturu kao što su prometnice, vrtići, knjižnice, tržnice, zelene površine**. Dodatni poticaj jačanju ukupnog potencijala za razvoj poljoprivredne proizvodnje bit će i **razminiranje kompletnog poljoprivrednog zemljišta koje je trenutno „zagađeno“ minama**, korištenjem također sredstava iz EU Programa ruralnog razvoja.

Sve komponente BDP-a rastu, neovisno imaju li one karakteristiku vanjske ili domaće potražnje, osim javne potrošnje koju držimo pod kontrolom.

Posebnim poreznim mjerama Vlade povećali smo plaće za više od milijun hrvatskih građana i potaknuli rast osobne potrošnje.

Zadnjih godinu dana osobna potrošnja se polako ali sigurno oporavlja, a vidljivo je da je značajno doprinijela rastu BDP-a.

Zato najavljujemo daljnje porezno rasterećenje, odnosno rast plaća kao snažan instrument ubrzanja rasta BDP-a. Uz rast zaposlenosti, rast plaća i potrošnje zasigurno je najvažniji znak za naše građane da se stvari kreću u pravom smjeru.

Jedan od najvećih doprinosa rastu BDP-a dao je rast izvoza. Izvoz roba raste dvoznamenkastim stopama već gotovo dvije godine, **u prvih osam mjeseci ove godine 10,2%**, a brzi rast turizma i rekordna ovogodišnja sezona doprinose u najvećoj mjeri rastu izvoza usluga.

U naredne četiri godine cilj nam je povećati vrijednost izvoza roba i usluga za najmanje 30 % u odnosu na 2015. godinu (stopa rasta izvoza 7-8 % prosječno godišnje)!

Po prvi put nakon 2008. godine porasle su i investicije. U mandatu smo donijeli paket zakona i mjera za uklanjanje barijera privatnom investiranju, inozemnom i domaćem. Kontinuirano potičemo nove investicije i projekte, preko 120 njih kroz Agenciju za investicije i konkurentnost i gotovo 400 kroz potpore Zakona o poticanju ulaganja.

U iduće četiri godine cilj nam je osigurati najmanje 30 milijardi kuna vrijednih ulaganja u industriju te 38 milijardi kuna u sektoru turizma, od čega očekujemo da najmanje 50 % ulaganja potječe od stranih ulagača.

U našem mandatu Hrvatska je postala članica EU. Punopravno članstvo Hrvatske u EU zadnje dvije godine značajno je doprinijelo našim naporima u gospodarstvu i ukupnom razvoju. Po uzoru na druge nove države članice pravi učinci tek dolaze. No već sada je vidljiv snažni efekt u tri područja: **rastu izvoza** s dvoznamenkastim stopama, oporavku **izravnih stranih ulaganja** (u 2014. četiri puta veća nego godinu prije) te rastu iskorištenosti i ogromnom potencijalu novih **ulaganja iz EU fondova**.

Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju sve veći doprinos oporavku ukupnih investicija **daje korištenje EU (ESI) fondova**. Naša strategija ulaganja za budućnost bazirana je u najvećoj mjeri na EU fondovima gdje se u idućih 7-10 godina očekuje ulaganje od preko 12 mlrd. eura. **Naš cilj je 70-80 % svih ulaganja javnog sektora financirati iz EU fondova.** Iskustva drugih zemalja govore nam da možemo u idućih 7 godina očekivati **1-2 posto veći gospodarski rast i osiguranje od 15-20 tisuća radnih mjesta godišnje** upravo zahvaljujući ESI fondovima.

U ovom trenutku **ugovorili smo sva do sada raspoloživa sredstva** iz pretpristupnih IPA fondova te iz Strukturnih fondova za drugu polovicu 2013. godine. Radi se o iznosu od gotovo 1,4 milijardi eura. Kada smo preuzeli vođenje vlade zatekli smo ugovorenih svega 252 mil. eura. U prošloj godini, kada se uzmu sve uplate RH u proračun EU i sve uplate EU u proračun RH, može se konstatirati **da smo bili u plusu za gotovo 200 mil. eura**. U prvih devet mjeseci ove godine **ubrzali smo korištenje EU fondova s ukupno 3,5 milijardi kuna** isplata za realizirane projekte, a u istom razdoblju 2014. to je bilo 1,5 milijardi kuna. No, to su samo direktni financijski efekti početka članstva koji će svake godine biti sve veći i veći. To također pokazuje iskustvo drugih novih zemalja članica. Naš je zadatak upravljati svim tim procesima na način da se učinci maksimaliziraju.

Europski fondovi na raspolaganju su mnogim subjektima, od poduzetnika, građana, javnih poduzeća, vladinih agencija, nevladinih udruga, jedinica lokalne i regionalne samouprave. Kada je riječ **o poduzetništvu...**

osigurali smo sredstva za razdoblje od iduće 4 godine na razini više od 10 milijardi kuna bespovratnih sredstava iz europskih fondova, uključujući i fondove za ruralni razvoj, čime će se uz vlastito sufinanciranje poduzetnika potaknuti ukupne investicije od oko 35 milijardi kuna!

Posebno važnim pitanjem za gospodarstvo držimo daljnje **unapređenje konkurentnosti pojačanim ulaganjem u istraživanje i razvoj, u inovacije**. Integriranje znanja i vještina u gospodarstvo jedna je od temeljnih pretpostavki ubrzanog gospodarskog rasta, stvaranja veće dodane vrijednosti po zaposlenom, a to znači i stvaranje pretpostavki za veće plaće i viši standard naših građana.

Za iduće četiri godine uz pomoć EU fondova osigurali smo sredstva za nova ulaganja u inovacije, odnosno istraživanje i razvoj u iznosu od oko 6,5 milijardi kuna, a uz vlastito sufinanciranje (3,5 milijardi kuna) ukupno oko 10 milijardi kuna ili oko 3 % BDP-a, odnosno 0,75 % godišnje. Time bi se nužno potrebna ulaganja u istraživanje i razvoj, kroz javni i privatni sektor, značajno povećala u odnosu na današnje stanje.

Veliki problem gospodarstva u vremenu krize bila je slaba dostupnost kapitala, odnosno izvora financiranja. Porast rizika uvjetovao je povećani oprez i usporavanje kreditne aktivnosti poslovnih banaka. Zato smo snažno podržali Hrvatsku banku za obnovu i razvitak koja je u četiri godine plasirala više od 35 milijardi kuna kredita te doprinijela otvaranju preko 10 000 novih radnih mjesta u Hrvatskoj.

Cilj nam je HBOR učiniti još snažnijom financijskom institucijom, osobito u svrhu potpore financiranju izvoza, a to znači sektora usmjerenih prema izvozu roba i usluga kao što su industrija, turizam i u narednom razdoblju posebno poljoprivreda.

HBOR je potpuno spreman i za vrlo povoljno financiranje vlastitog udjela poduzetnika i jedinica lokalne samouprave **u EU projektima**. Značajan poticaj i doprinos smanjenju rizika za nova ulaganja poduzetnika dala je i **agencija HAMAG-BICRO koja je više nego udvostručila iznos izdanih jamstava** za male i srednje poduzetnike (u ovom trenutku 1 218 u odnosu na 531 izdano jamstvo u mandatu prošle Vlade).

Pokrenuli smo i novi financijski instrument - fond rizičnog kapitala. U ovom trenutku vrijedan je 150 mil. kuna, a u iduće četiri

godini cilj nam je samo kroz fondove rizičnog kapitala osigurati najmanje 1 milijardu kuna ulaganja u razvoj tehnološki orijentiranih malih i srednjih poduzeća.

2. ZA BOLJI STANDARD I VEĆU SOCIJALNU SIGURNOST GRAĐANA

Novo zapošljavanje

Postigli smo jedan od najvažnijih ciljeva: zaposlenost raste i nezaposlenost pada nakon dugotrajne recesije. Prema EU metodologiji, u mandatu prošle Vlade nestalo je 166 000 radnih mjesta u Hrvatskoj. Osim toga, zatekli smo preko 70 tisuća radnika kojima nisu isplaćivane plaće više od tri mjeseca niti su im uplaćivani doprinosi. Danas je taj broj sveden na nešto više od 20-ak tisuća. Kroz proces predstečajnih nagodbi spašeno je gotovo 40 000 radnih mjesta. Samo kroz restrukturiranje brodogradnje spašeno je 10 000 radnih mjesta direktno i 40 000 indirektno. **S gospodarskim oporavkom počela je rasti zaposlenost** koja je trenutno dosegla razinu iznad 2011., a samo u zadnje dvije godine porasla je za više od 70 000 mjereno prema EU metodologiji.

Stopa nezaposlenosti je pala na 15-ak posto, što je najniža stopa unatrag šest godina. Posebnu pažnju posvetili smo zapošljavanju mladih. **Stopa nezaposlenosti mladih** spuštena je sa 50-ak posto na ispod 40 %.

Novo zapošljavanje apsolutni je prioritet koalicije - u 2015. godini planirano je 1,33 mlrd. kuna za direktne potpore zapošljavanju što je gotovo 5 puta više sredstava u samo četiri godine za poticanje zapošljavanja.

Uložiti ćemo više od 3 milijarde kuna iz EU fondova u stvaranje novih i boljih radnih mjesta kroz izravne poticaje poslodavcima za zapošljavanje i očuvanje radnih mjesta, obrazovanje nezaposlenih, dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje te kroz druge mjere. Pri tom ćemo posebnu pozornost dalje usmjeravati prema zapošljavanju mladih, žena i starije populacije.

U cilju zadržavanja mladih, visokoobrazovanih kadrova na hrvatskim

Uvodimo fiskalne olakšice za osobe starije od 50 godina kojom će poslodavac biti oslobođen plaćanja doprinosa na plaću u razdoblju od 5 godina u svrhu povećanja konkurentnosti na tržištu rada.

sveučilištima i institutima osigurali smo sredstva za financiranje 1 500 mladih znanstvenika kojima su istekli statusi znanstvenog novaka.

U 2015. g. predviđeno je povećanje vrijednosti potpora isplaćenih **za zapošljavanje žena** za 47,9 % u odnosu na 2014. godinu, **dok se u 2016. godini očekuje daljnje povećanje isplaćenih potpora od 76 %.**

Ravnopravno sudjelovanje na tržištu rada osoba s invaliditetom će i dalje biti jedno od važnih područja djelovanja naše koalicije. Glavna mjera u iduće četiri godine se odnosi na **otvaranje 5 novih Centara za profesionalnu rehabilitaciju u Splitu, Osijeku, Rijeci, Puli i Vinkovcima.**

Poboljšanje uvjeta rada

Olakšali smo procedure zapošljavanja i smanjili troškove rada za pojedine oblike ugovora o radu, što je doprinijelo smanjenju nezakonitih oblika rada. Smanjili smo i broj radnika koji se upućuju u invalidsku mirovinu za 10 %.

Posebno smo se bavili problemom neisplate plaće. Dopunama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca osigurali smo prihodovnu sigurnost radnicima kojima poslodavac nije isplaćivao ili nije redovito isplaćivao plaću te smo Zakonom o izmjenama i dopunama Stečajnoga zakona stvorili pretpostavke za automatsko pokretanje stečaja poslodavca u slučaju neisplate plaće.

Minimalnu cijenu rada zajamčili smo novim Zakonom o minimalnoj

U narednom mandatu naša koalicija će osigurati novi rast minimalne plaće, u skladu sa Zakonom o minimalnoj plaći te u dogovoru sa sindikatima i poslodavcima.

plaći. U tekućem mandatu dva puta smo povećali minimalnu plaću: 2013. godine s dotadašnjih 2.814,00 kn na 2.984,78 kn te 2014. godine s dotadašnjih 2.984,78 kn na 3.017,61 kn.

Posebnu pozornost posvetit ćemo unapređivanju socijalnog dijaloga temeljem Akcijskog plana koji smo utvrdili u suglasnosti sa predstavnicima sindikata i poslodavaca. Cilj nam je i **unapređenje sustava kolektivnog pregovaranja.**

Briga za građane

Posebno smo vodili brigu o građanima koji su se ne svojom krivnjom našli u teškom, ponekad i bezizlaznom položaju. Energično smo reagirali **u situacijama elementarnih nepogoda** koje su preko noći ugrozile egzistenciju tisuća naših građana. Primjer Gunje i drugih poplavljenih područja. Isto tako **odlučno smo reagirali kada je trebalo pomoći građanima zaduženim u švicarskim francima i izbaviti ih iz prijetnje dužničkog ropstva.** Najprije privremenim mjerama (snižavanjem kamata i zamrzavanjem tečaja), a onda i trajnim rješavanjem problema i njihovim potpunim izjednačavanjem s dužnicima u eurima.

U fokusu naše koalicije je ublažavanje nejednakosti naših građana. Nejednakost je još uvijek jako izražena, dodatno potaknuta krizom i gubitkom poslova, što je u velikoj mjeri vidljivo i kroz nejednakost financijske imovine koja je dramatična. Danas 70-ak tisuća ljudi drži više od pola ukupne štednje građana (cca 90 mlrd. kuna), a s druge strane je ogromna većina građana koja uopće nema priliku za štednju ili pripadaju skupini siromašnih i (pre)zaduženih. **Nevolje naših građana-dužnika tretiramo kao problem države i već smo pokazali u nizu slučajeva da ih nastojimo s te pozicije i rješavati. Država se ne može i neće distancirati od pomoći građanima, posebno onima koji su u probleme došli ne svojom voljom.** Rješavanje socijalnih posljedica krize naš je apsolutni prioritet.

Osim trajnog rješenja problema građana zaduženih u švicarskim francima, zaštitili smo građane od ovrha stranih kreditnih zadruga i ureda koji nisu bili ovlašteni kreditirati u Hrvatskoj. Pokrenuli smo projekt „**Oprost duga socijalno ugroženim građanima**“ koji je rezultirao smanjenjem zaduženosti za oko 30 000 građana. **Smanjili smo broj blokiranih građana** s dugom do 25 000 kuna u razdoblju od 31. 12. 2014. do 30. 8. 2015. za 12 353 prema službenim podacima FINA-e. Promjenom Zakona o obveznim odnosima u 2015. godini **snizili smo zatezne kamatne stope te najviše kamatne stope za potrošačke i stambene kredite.** Zatezne kamatne stope za građane smanjene su za trećinu - sa sadašnjih 12,14 % na 8,14 %, dok je zatezna kamatna stopa za tvrtke smanjena s 12,14 na 10,14 %.

Socijalna zaštita

Uveli smo red i poboljšali učinkovitost socijalne zaštite najsiromašnijih boljom informatizacijom i uvođenjem **Zajamčene minimalne naknade (ZMN)**. Stvorena jedinstvena nacionalna baza podataka više od 300 000 korisnika sustava socijalne skrbi čime je **osigurana transparentnost sustava i izbjegavanje zlouporaba**. Zaštitili smo skupine građana u najvećem riziku od siromaštva poput samaca i samohranih roditelja kojima je pomoć povećana za 33 %. **Ostvarili smo uštede zbog bolje kontrole i transparentnosti sustava socijalnih naknada, a ta sredstva smo preusmjeravali za još bolju zaštitu socijalno ugroženih građana.**

Uvođenjem kategorije zaštićenog kupca energenata i uvođenje novog prava – **energetske naknade**, kroz izmjene Zakona o socijalnoj skrbi

Proširit ćemo mjeru energetske naknade (vaučera) na širi krug korisnika, osobito umirovljenika s najnižim mirovinama.

dodatno smo poboljšali položaj naših najsiromašnijih stanovnika, a bez dodatnog troška za državne proračun – **vaučeri po 200 kn mjesečno za 125 000 građana.**

U prethodnom razdoblju posebnu smo pažnju posvetili stipendiranju učenika i studenata iz socijalno ugroženih obitelji. **Za korisnike domova socijalne skrbi osigurat ćemo uvjete najbliže onima u obiteljskom domu kroz tzv. proces deinstitucionalizacije. Oko 1,7 milijardi kuna raspoloživo je iz Europskog socijalnog fonda (ESF) i Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF).**

U svrhu poboljšanja kvalitete života djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom kontinuirano smo razvijali i širili mrežu usluga u zajednici.

Pronatalitetna politika

U jačanju segmenta pronatalitetne politike usvojene su izmjene Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama kojima je roditeljski dopust

Sa svrhom zaštite standarda obitelji s djecom u narednom mandatu osigurat ćemo delimitiranje iznosa roditeljske naknade za dodatna 2 mjeseca (sa 6 na 8 mjeseci) i do iznosa od 5 000 kn.

određen u trajanju od 8 mjeseci – svaki roditelj po 4 mjeseca s ciljem da ga koriste oba roditelja (za razliku od 6 mjeseci ako ga koristi jedan roditelj). Propisan je tako posvojiteljski dopust u trajanju od 6 mjeseci.

Dodatnu potporu zaposlenim roditeljima osigurati ćemo tako da među važne „osobne potrebe“ za koje se koristi plaćeni dopust uvrstimo i dopust namijenjen prilagodbi djeteta na boravak u predškolskoj ustanovi, kao i prilagodbi djeteta prilikom polaska u 1. razred osnovne škole.

Briga za zdravlje građana

Na početku mandata zatekli smo preko 5 milijardi skrivenih dugova u zdravstvu. **Proveli smo sanaciju 31 bolnice i 2 doma zdravlja** kao i financijski stabilizirali Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO). Sve to značilo je dodatno ulaganje u zdravstvo od 6 milijardi kuna.

Programom smanjenja listi čekanja kroz aktivnosti „Program plus“ i „Dani otvorenih vrata“ osigurali smo značajno skraćanje čekanja naših građana na liječničke preglede. **Programom „72 sata“** omogućili smo početak liječenja maligne bolesti unutar 72 sata od postavljanja dijagnoze i plana terapije za rak dojke i debelog crijeva.

Tijekom protekle četiri godine **rekordan broj lijekova učinili smo dostupnim našim pacijentima**. Za naše branitelje i njihove obitelji osigurali smo "sustav ubrzanog prolaska" u **veteranskim bolnicama u Zaboku, Kninu i Vukovaru**.

Bolnice razvijamo prema centrima izvrsnosti te investiramo značajna sredstva u nove energetske učinkovite zgrade, dnevne bolnice te novu dijagnostičku i terapijsku opremu. Osnivanjem **Nacionalnog centra za srce, Nacionalnog centra za mozak, Nacionalnog centra za dijabetes i Nacionalnog centra za maligne bolesti** upotpunit ćemo infrastrukturu za moderni zdravstveni sustav 21. stoljeća.

Opremamo ordinacije primarne zdravstvene zaštite sredstvima osiguranim u EU fondovima. Informatiziramo cijeli sustav kroz uvođenje **e-Naručivanja, e-Kartona, e-Uputnica, e-Nalaza, e-Novorođenčeta**. **Za sve gore navedene projekte i mjere kroz europske fondove smo osigurali 1,8 milijardi kuna, a prvi projekti kreću s provedbom već u listopadu 2015. godine.**

Cilj nam je kreirati zdravo životno i radno okruženje uz jednaku dostupnost zdravstvenim uslugama svim našim građanima. Zdravlje je ključno za povećanje kvalitete života te pridonosi poboljšanju blagostanja i gospodarskog rasta nacije. Zbog toga očuvanje i poboljšanje zdravlja te očuvanje jedinstvenog, neovisnog i solidarno financiranog obveznog zdravstvenog osiguranja shvaćamo našom temeljnom zadaćom!

Jamčimo nepromijenjen opseg prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja te smanjenje participacije za značajni dio zdravstvenih usluga,

prije svega na preventivne pretrage i preglede specijalista kod kroničnih bolesti. Fokus nam je na **prevenciji**. **Unapređujemo dostupnost zdravstvene skrbi na otocima, ruralnim te brdsko-planinskim krajevima, koristeći pri tome nove informatičke sustave.**

Pokrenuli smo i u idućem mandatu ćemo dovršiti izgradnju novih bolničkih i polikliničkih kapaciteta u Rijeci, Puli, Dubrovniku, Varaždinu, Bjelovaru, Koprivnici, Sisku, Popovači, Novom Marofu, Splitu, Zagrebu (KBC Sestre milosrdnice i KB Merkur) sredstvima EU fondova i putem javno privatnih partnerstva, a Klinika za dječje bolesti Zagreb kompletno će se preseliti na novu lokaciju.

Vođeni strateškim interesima očuvanja zdravlja naših građana stavili smo **Imunološki zavod pod okrilje Ministarstva zdravlja** i tako očuvali radna mjesta te osigurali kontinuitet domaće proizvodnje cjepiva i krvnih pripravaka.

Mirovine i mirovinski sustav

Negativan trend odnosa zaposlenih i umirovljenika koji traje od početka '90-ih godina prošlog stoljeća svoj vrhunac dosegno je početkom mandata ove Vlade. Uz loš omjer zaposlenih i umirovljenika još je veći problem struktura umirovljenika koju mahom čine ljudi relativno mlađe životne dobi, što je posljedica rata i ekonomske tranzicije koju su obilježili pljačka i privatizacija tijekom koje su nepovratno izgubljena brojna radna mjesta. Zbog korupcije u mirovinskom sustavu tijekom '90-ih i kasnije Republika Hrvatska imala je najveći udio invalidskih mirovina u odnosu na zemlje članice EU.

Prijašnja Vlada ukinula je usklađivanje mirovina s rastom troškova

I u narednom mandatu nastavljamo usklađivati mirovine s rastom troškova života i rastom plaća. Ubrzanje gospodarskog rasta utjecat će na veći postotak rasta mirovina u odnosu na prethodno razdoblje!

života i plaća što je rezultiralo velikim gubitkom kupovne moći umirovljenika te dodatnog urušavanja njihove materijalne situacije. **U našem mandatu mirovine se ponovo usklađuju s troškovima života i plaćama.** Usklađivanje se provodi automatski, uz primjenu nove formule, još povoljnije za umirovljenike. Unatoč krizi, **ukupni porast mirovina tijekom mandata iznosio je 4,7 %.** U dva navrata tijekom mandata **povećan je porezni odbitak za umirovljenike, s 3 200 kuna na 3 400 te potom na 3 800 kuna.**

Tijekom mandata ove Vlade zaustavljen je nagli rast broja umirovljenika. Postepeno se povećava dob za odlazak u starosnu mirovinu. Dok drugi govore o tome, **mi smo već osigurali za korisnike starosne mirovine zakonsku mogućnost nastavka radne aktivnosti uz zadržavanje mirovina.** Uspostavili smo kvalitetni sustav za kontrolu i nadzor odobravanja invalidskih mirovina, **broj novih invalidskih mirovina godišnje smanjen je na 1/3 u odnosu na prethodnu Vladu i sad je na razini EU prosjeka. Unaprijedili smo način poslovanja mirovinskih fondova.** Uvedene su tri nove kategorije obveznih mirovinskih fondova, tzv. potportfelja (A, B i C) prilagođenih životnoj dobi umirovljenja članova fonda.

Stvorit će se zakonske mogućnosti i preduvjeti da u slučaju smrti jednog partnera drugi partner nastavi primati određeni postotak njegove mirovine.

Nadalje, stvorit ćemo preduvjete za povećanje mirovina ukidanjem doprinosa za zdravstvo u iznosu od 3 %.

Radi poticanja dužeg zadržavanja u svijetu rada **planiramo proširiti krug korisnika mirovine koji uz korištenje mirovine mogu zasnovati radni odnos.** Donijet će se zakonske izmjene koje će omogućiti **odjelu socijalne mirovine građanima RH nakon navršene 65-e godine života,** a koji nisu stekli uvjete prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Osiguranici koji će ostvariti mirovinu iz oba obvezna stupa, u prvom stupu ostvaruju osnovnu mirovinu. Sada je osnovna mirovina niska u odnosu na mirovinu koja se ostvaruje samo u prvom stupu te nedovoljno ovisi o visini plaća osiguranika.

Stoga se planira promijeniti formula za određivanje osnovne mirovine na način da se u većoj mjeri uzima visina plaće osiguranika i omjer stopa doprinosa za prvi i drugi stup.

Postojeći sustav staža osiguranja s povećanim trajanjem (tzv. beneficirani staž) utemeljen je u cilju zaštite radnika zaposlenih na osobito teškim i za zdravlje i radnu sposobnost štetnim radnim mjestima. Budući da su se znatno promijenili uvjeti rada (zaštita na radu, tehnologija, organizacija i dr.), institut beneficiranog staža više nije primjeren tržištu rada niti je kompatibilan mirovinskim sustavima u Europskoj uniji te ga je potrebno redefinirati.

Predviđa se uvođenje profesionalne mirovine uz mogućnost rada uz zadržavanje prava na profesionalnu mirovinu.

3. ZA POBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI JAVNOG SEKTORA

Nastavak reformi u javnom sektoru je strateški cilj naše koalicije. Reformama pristupamo na način da dajemo odgovor na pitanje: **kako održati i povećati kvalitetu javnih usluga, servisa građanima u zdravstvu, školstvu, socijali, javnoj administraciji uz isti ili manje uloženi iznos novca, odnosno kako povećati učinkovitost javnog sektora.** Puko rezanje troškova uz zanemarivanje učinka na građane u smislu veće dostupnosti i kvalitete javnih usluga za nas nisu adekvatne reforme.

Naš stav je da problemi javnog sektora leže prvenstveno u njegovoj nedovoljnoj efikasnosti, a ne u njegovoj ogromnoj veličini.

Dakle, ne radi se o masovnim otpuštanjima i drastičnim rezovima, nego o racionalizaciji i povećanju efikasnosti javnog sektora. Primjerice, **smanjili smo broj državnih službenika za 3 000 u posljednje četiri godine,** ali bez masovnih otpuštanja i linearnih rezova, već prirodnim odljevom i restriktivnom politikom novog zapošljavanja. Takvu politiku nastavit ćemo i u idućem mandatu. Pri tome ćemo poseban naglasak staviti na **novi model plaća u javnom sektoru koji podrazumijeva uvođenje varijabilnog dijela plaća, odnosno nagrađivanje najboljih zaposlenika u sustavu.**

E-građani i E-poslovanje

Jedan od dodatnih načina kako planiramo osigurati više usluga uz manje ili jednako novca jest **daljnji razvoj elektroničkih javnih usluga.** Do sada smo putem servisa **e-Građani osigurali 25 različitih elektroničkih usluga,** od e-Matične knjige, e-Dnevnika, prijave na diplomatske studije do registracije-obrta.

U iduće 4 godine povećat ćemo broj javnih usluga putem sustava e-Građani i e-Poslovanje na najmanje 100 i tako dodatno pojeftiniti javne usluge za građane i poduzetnike, smanjiti troškove javnog sektora te značajno uštedjeti na vremenu.

Jedan od najuspješnijih reformskih projekata je **fiskalizacija računa.** Učinci projekta fiskalizacije itekako su vidljivi u svakodnevnicima kroz poboljšano izdavanje računa i naplatu poreza. Fiskalni učinci odrazili su se u iskazivanju ostvarenih prometa i dohodaka. Registrirani prometi ugostitelja povećani su i do 100 %, a povećanje prometa prate i iskazani povećani dohoci od 40 % do 80 %.

Učinkovit pravosudni sustav i pravna sigurnost građana

Daljnje poboljšanje kvalitete pravosudnog sustava, pravna država i pravna sigurnost građana prioriteta su naše koalicije. U prethodnom razdoblju unaprijedili smo pravosudni sustav u mnogim segmentima. Krajnji cilj naših napora je još veća učinkovitost cijelog pravosudnog sustava i izgradnja pravne države u najširem smislu riječi. **Želimo da svaki naš građanin koji dođe u doticaj s pravosudnim sustavom iz bilo kojeg razloga ima osjećaj pravne sigurnosti i jednakosti pred zakonom.**

Od prvog dana mandata radimo na dva ključna područja: smanjenju duljine trajanja sudskih postupaka i smanjenju broja neriješenih sudskih predmeta. Zahvaljujući nizu poduzetih mjera **trajanje sudskih postupaka** kod prvostupanjskih građanskih i trgovačkih sudova **je skraćeno sa 457 dana u 2012. na 380 dana u 2015.**

Naš cilj je u iduće četiri godine smanjiti prosječno trajanje sudskih postupaka na ispod 300 dana.

Poduzete mjere rezultirale su i kontinuiranim smanjenjem broja neriješenih predmeta. Na dan 31. prosinca 2011. bilo je 827 102 neriješena predmeta, a na dan 30. lipnja 2015. broj neriješenih predmeta iznosio je 559 349. **To znači da je u protekle tri i pol godine broj neriješenih sudskih predmeta smanjen za 32,3 %.**

U iduće četiri godine smanjit ćemo broj neriješenih sudskih predmeta ispod 350 000 i tako dodatno poboljšati kvalitetu pravosudnog sustava.

Znatno smo poboljšali stanje u sustavu zemljišnih knjiga i katastra. U Zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastra (ZIS) unijeli smo 40 % svih zemljišnoknjižnih i katastarskih općina (2012. smo zatekli 3 % unesenih podataka). Smanjili smo potrebno vrijeme uknjižbe za 30 % (s 35 na 23 dana) te smo omogućili izdavanje izvadaka za bilo koju nekretninu na bilo kojem sudu.

U 2016. prenijet ćemo u ZIS sve preostale podatke te uskladiti i trajno objediniti najmanje 60 % podataka koji se tiču definiranja i smještaja zemljišta (katastar) i vlasništva nad zemljištem upisanog u zemljišne knjige (gruntovnica) te nastaviti digitalizaciju zemljišnih knjiga. Nakon uspostave ZIS-a, kao ključnog preduvjeta, **uspostaviti ćemo jedinstveno tijelo za zemljišnu upravu sastavljeno od geodetskih i pravnih stručnjaka** čiji će prioritetni zadatak biti usklađenje stanja iz evidencije sa stvarnim stanjem na terenu.

Provedbom projekta legalizacije nelegalnih građevinskih objekata osigurali smo trajno, pravomoćno rješenje za 335 000 objekata ili 40 % od ukupno 827 000 zahtjeva. Još je 170 000 riješenih predmeta koji čekaju pravomoćnost. Ostvarili smo prihode od preko milijarde kuna za državni proračun i proračune lokalnih jedinica, a zaposlili smo preko 1 000 stručnjaka koji provode ovaj veliki projekt.

Odgovorno upravljamo novcem poreznih obveznika

Odgovorno smo i s mjerom upravljali novcem poreznih obveznika i značajno smo smanjili javnu potrošnju i deficit proračuna, usporili rast izdataka za kamate i rast javnog duga. **Prošla Vlada zadužila se u mandatu 93 mlrd. kn i u isto vrijeme ostvarila pad gospodarstva za više od 10 %.** Ostavila nam je povijesno najveći deficit od 25 milijardi kuna s puno skrivenih dugova (samo u zdravstvu preko 5 milijardi kuna). Danas su neke stavke rashoda proračuna (materijalni rashodi i subvencije) svedene na razinu prije krize, deficit centralne države je značajno smanjen u odnosu na zatečeni krajem 2011., usporen je rast izdataka za kamate, a u prvih devet mjeseci 2015. ostvaren je **najmanji deficit u zadnjih šest godina** (7,1 milijarda kuna) i **po prvi put primarni suficit** (deficit umanjen za izdatke na kamate) u iznosu od 1,8 milijardi kuna.

Naš cilj je nastaviti proces fiskalne konsolidacije, smanjiti deficit i zaustaviti rast javnog duga, prije svega na temeljima započetog gospodarskog rasta i rasta proračunskih prihoda.

Već je iskustvo tekuće 2015. godine pokazalo da je taj posao daleko lakše raditi u uvjetima gospodarskog rasta i on će u narednim kvartalima i godinama biti sve veći.

Deficit smo smanjivali postupno i s **ciljem zaštite najugroženijih slojeva stanovništva**, posebno **socijalno potrebitih i umirovljenika**. Mirovine smo usklađivali, neka socijalna davanja povećali i na taj način zaštitili smo potencijal značajnog dijela osobne potrošnje, za razliku od mnogih drugih zemalja i njihovih vlada koje su poduzimale ozbiljne rezove i gdje će oporavak standarda građana trajati još godinama. Niti jednog dana, unatoč krizi i recesiji, nije dovedeno u pitanje niti jedno pravo naših građana i **država je podmirivala sve svoje obveze u cijelosti i na vrijeme.**

4. STVARAMO OBRAZOVANJE ZA 21. STOLJEĆE

Strateteški cilj naše koalicije je stvaranje još modernijeg i inovativnijeg sustava obrazovanja, znanosti i tehnologije, što će poduprijeti osobni razvoj, zapošljivost i konkurentnost pojedinaca. **Primarni zadatak je osiguranje dostupnosti obrazovanja svima pod jednakim uvjetima.** Naša strategija obrazovanja za 21. stoljeće osnažuje koncept cjeloživotnog učenja, obuhvaća cjelokupnu obrazovnu vertikalnu od ranog i predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja do visokog obrazovanja i obrazovanja odraslih te uključuje sustav znanosti i tehnologije.

Započeli smo cjelovitu kurikularnu reformu za rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje što je jedna od najvažnijih nacionalnih reformi u posljednjih 25 godina.

Novi kurikulumi i rasterećenje nastavnih programa olakšat će školske torbe, smanjiti opterećenje klasičnim školskim sadržajima te u većoj mjeri razvijati kreativnost kod učenika na svim razinama obrazovanja. Naglasak ćemo još više dati na **nove metode rada i usvajanje znanja i vještina putem cjeloživotnog učenja.** Razvoj novih kurikuluma biti će usklađen sa suvremenim potrebama društva, naročito u pogledu razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje te na usvajanje i provedbu novih programa i kurikuluma temeljenih na ishodima učenja (funkcionalna pismenost, numerička pismenost, digitalne kompetencije, strani jezici, poduzetništvo, matematika i prirodne znanosti, međuljudske i socijalne kompetencije, učiti kako učiti, opća kultura).

Započeli smo sustavan rad na jačem povezivanju obrazovanja s potrebama tržišta rada kroz izradu Programa razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Cilj nam je još snažnije povezati znanost i visoko obrazovanje sa gospodarstvom.

Tome smo prilagodili i novi model financiranja visokih učilišta kojim se potiče **povećanje broja upisanih na tehničkom, biotehničkom, biomedicinskom i prirodnom području.** I na taj način jasno iskazujemo namjere **da se hrvatsko gospodarstvo razvija na znanju,** osobito u područjima koja odražavaju suvremenu i propulzivnu industrijsku strukturu. **Već smo ranije istaknuli veliki potencijal financiranja aktivnosti istraživanja i razvoja te inovacija kroz EU fondove** kao izravni i neizravni poticaj jačanju konkurentnosti poduzetništva.

Pokrenuli smo potpunu informatizaciju osnovnih i srednjih škola. 150 škola uključuje se u **pilot projekt e-Škole** vrijedan 300 milijuna kuna, za što je osigurano financiranje iz EU fondova. Pilot projekt e-Škole je prva faza u projektnom planiranju cjelokupnog projekta e-Škole. Škole uključene u pilot projekt će biti u prilici prilagoditi načine učenja i poučavanja novom informatiziranom okolišu s ciljem uporabe suvremenih metoda i alata u nastavi, kao i lakšem praćenju napredovanja učenika.

Omogućili smo otvaranje novih 1 500 radnih mjesta za mlade znanstvenike. Na taj način smo ojačali hrvatska sveučilišta i znanstvene institute.

Cilj nam je u naredne tri godine povećati broj istraživača u RH za 15 %.

Kontinuirano poboljšavamo smještaj za studente. U Zagrebu obnavljamo 17 studentskih paviljona za više od 5 000 studenata. U Rijeci je u tijeku izgradnja tri nova paviljona za više od 750 studenata te se obnavlja pet starih paviljona. Ukupno je za izgradnju i obnovu studentskih domova iz EU fondova osigurano 936 milijuna kuna, što će omogućiti povećanje broja kreveta za 3 000 studenata i to, osim u Rijeci, još i u Osijeku, Varaždinu, Dubrovniku, Čakovcu i Virovitici.

U iduće četiri godine u različite vidove obrazovanja, od srednjoškolskog do visokog, zatim za istraživanje i razvoj te za obrazovni standard uložiti ćemo više od 7,5 milijardi kuna, čime ćemo konačno osigurati moderni sustav obrazovanja primjeren državi članici EU.

Omogućili smo povećanje mobilnosti i usavršavanja znanstvenika. Međunarodnim programom stipendiranja i mobilnosti za iskusne istraživače NEWFELPRO potiče se mobilnost i povratak znanstvenika u domovinu. U 2014. godini sklopljeno je 60 ugovora sa znanstvenicima (35 milijuna kn), a u 2015. ugovorit će se 20 projekata (6,5 milijuna kn). U 2015. godini financira se 43 projekta (37 milijuna kn) za profesionalni razvoj mladih istraživača i poslijedoktoranata iz ESF-a (istraživačke stipendije).

Kroz model institucijskog financiranja znanstvene djelatnosti javnim je ustanovama u sustavu znanosti prepušteno 150 milijuna kuna u trogodišnjem razdoblju. U planu je i provedba Programa državne potpore za istraživanje, razvoj i inovacije, a cilj navedenog je osigurati ravnomjeran razvoj znanstvenoga sustava te posljedično i balansiran gospodarski napredak na nacionalnoj razini.

Osnovani su prvi nacionalni centri znanstvene izvrsnosti te pokrenuti postupci za restrukturiranje mreže javnih znanstvenih instituta. Sve te aktivnosti pridonose ostvarenju strateškog, nacionalnog cilja - porasta izdvajanja za znanost i istraživanje sa sadašnjih 0,75 % na 1,4 % BDP-a do 2020. godine.

5. GRADIMO SUVREMENU INFRASTRUKTURU ZA NOVI GOSPODARSKI RAST I BOLJI STANDARD GRAĐANA

Nakon brojnih predimenzioniranih investicija u krupnu infrastrukturu prošlih HDZ-ovih vlada, financiranih pri tome uglavnom nepovoljnim kreditima čije troškove ćemo još godinama otplaćivati, **uveli smo reda u određivanje prioriteta ulaganja u suvremenu infrastrukturu vodeći računa o održivosti financiranja i očekivanim učincima na gospodarski rast i viši standard naših građana** u različitim područjima, od prometa, preko energetike do zaštite okoliša i energetske učinkovitosti.

Prometna infrastruktura

U sektoru prometa izradili smo prvu Strategiju prometnog razvitka nakon 1999. godine te prvu Strategiju pomorskog razvitka i integralne pomorske politike uopće. Naglasak smo stavili **na povećanje ulaganja u željeznicu i luke na europskim koridorima uz pojačano korištenje EU fondova**. U protekle četiri godine **uložili smo 3 milijarde kuna u obnovu i modernizaciju željezničke infrastrukture**.

Za ulaganja u željezničku infrastrukturu u idućem mandatu osigurali smo dodatnih 8 milijardi kuna iz EU fondova! U naredne četiri godine planira se izgradnja 51 km nove pruge, obnova i modernizacija 265 km postojećih pruga te osiguravanje 220 željezničko-cestovnih prijelaza u naseljenim mjestima!

Sve to kako bi se podigla razina sigurnosti u prometu te podizanje brzine na 160km/h na putničkim i 90km/h na teretnim dionicama, s ciljem podizanja konkurentnosti prijevoza tereta iz morskih luka prema unutrašnjosti.

Nastavit će se s planovima jačanja konkurentnosti trgovačkih društava iz područja prijevoza HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. i HŽ Carga d.o.o. Uz proizvodnju elektromotornih vlakova, započinje i proizvodnja dizel vlakova, a ukupna investicija financiranja gradnje 44 nova vlaka iznosi 1,6 milijardi kuna, čime će se **značajno poboljšati**

kvaliteta putničkog prijevoza, posebice u prigradskom prometu, a ujedno će dati novi zamah domaćoj proizvodnji vlakova.

Osigurali smo sve preduvjete za gradnju Pelješkog mosta u 2016.

Vlade HDZ-a tri puta su otvarale radove na gradnji Pelješkog mosta, premda nikada nisu imale osigurana financijska sredstva za njegov završetak. **Mi smo prvo osigurali potrebna sredstva iz EU fondova** kroz pregovore s Europskom komisijom, pripremili svu potrebnu projektну dokumentaciju i ostvarili sve pretpostavke da će iduće otvaranje radova ujedno biti i posljednje te da će jug Hrvatske konačno biti cestovno povezan s ostatkom države preko Pelješkog mosta.

Naša Vlada dovršila je **dionicu autoceste Ravča-Ploče te brzu cestu Solin-Klis** prema Dugopolju. Osigurali smo sredstva iz EU fondova **i za izgradnju mosta do Čiova** čime će se ukloniti ogromne prometne gužve u Trogiru, osobito u srcu sezone. Većinom sredstvima iz EU fondova financiramo i **dovršenje splitske (kaštelanske) obilaznice**, obilaznice oko Vodica i mnoge druge projekte.

U mandatu Vlade pokrenuta su **dva do sada najveća investicijska projekta u infrastrukturu u zračnim lukama** ukupne vrijednosti **4,5 milijardi kuna**. Međunarodna zračna luka Zagreb financira se po **koncesijskom modelu**, dok se **Zračna luka Dubrovnik u najvećem dijelu financira bespovratnim sredstvima iz EU fondova**.

U mandatu naše Vlade otklonili smo i zadnje prepreke za **projekt zračnog-hidroavionskog povezivanja hrvatskih otoka međusobno i s kopnom**.

Jedan od ključnih ciljeva u području **razvoja elektroničkih komunikacija** u narednom mandatu je **realizacija projekata izgradnje agregacijske i pristupne nacionalne širokopolasne infrastrukture** koja će biti dostupna na svim područjima Republike Hrvatske temeljem donesenih programa i projekata. Za provedbu projekata **osigurana su sredstva iz europskih fondova u vrijednosti 1 milijarde kuna**.

U području elektroničkih komunikacija, u ovom mandatu pokrenut je i završen **projekt objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u vlasništvu trgovačkih društava**, a nositeljem projekta odabrano je trgovačko društvo u državnom vlasništvu **Odašiljači i veze d.o.o.**

Energetska infrastruktura

Intenziviranjem komunikacije prema EU i Europskoj komisiji i nametanjem Republike Hrvatske kao relevantnog partnera u dosezanju ključnih ciljeva poput energetske sigurnosti, diverzifikaciji opskrbnih pravaca plina i uspostavljanju jedinstvenog energetskog tržišta, **Republika Hrvatska je**

u našem mandatu prepoznata kao relevantan regionalni partner u energetskej politici EU.

Projekti kao što je gradnja LNG terminala na Krku te projekti za osiguravanje plinskih interkonekcija sa susjednim zemljama dobili su financijsku podršku Europske komisije za njihovu cjelovitu pripremu čime smo definitivno potvrdili naš uspjeh u pozicioniranju Hrvatske kao važnog regionalnog igrača u energetskej politici. LNG terminal **jedna je od najvećih državnih investicija, vrijednosti veće od 630 milijuna eura.** Gradnjom LNG terminala, **Plomina C i drugih značajnih energetskih objekata** poboljšat ćemo sigurnost opskrbe energentima te poboljšati naš ukupni položaj na energetskom tržištu regije i Europe.

Projekt Plomin C procijenjen je na vrijednost od 1 milijarde eura. Projektom izgradnje TE Plomin C djelomično se nadomještaju postojeći kapaciteti termoelektrana koje zbog starosti, neučinkovitosti i neprihvatljivosti utjecaja na okoliš izlaze iz pogona.

Što se tiče realizacije projekata u području **obnovljivih izvora energije**, u razdoblju **od 2011. do 2015. na elektroenergetsku mrežu je priključeno preko 338 MW iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije.**

HEP ostaje i dalje ključna hrvatska energetska kompanija i nositelj važnih novih projekata koji su pripremani u tekućem mandatu. Među najznačajnijim su, uz Plomin C, **HE Senj-Kosinj, TE-TO Osijek i EL-TO Zagreb.**

6. ZA OČUVANJE OKOLIŠA I ODRŽIVI RAZVOJ

Očuvani okoliš jedna je od najvećih potencijala za održivi razvoj i kvalitetan život građana Hrvatske. Naša koalicija po prvi puta je u Republiku Hrvatsku **uvela niskougljični razvoj** kao glavni koncept razvoja koji provodi Europska unija. To podrazumijeva korištenje naprednih tehnologija i prelazak proizvodnje i potrošnje energije na načine koji ne povećavaju razinu stakleničkih plinova i tako čuvaju klimu i naš okoliš. Naša Vlada je po prvi puta razdvojila pad emisija stakleničkih plinova i kretanje gospodarskih aktivnosti. **Danas rast gospodarskih aktivnosti u Hrvatskoj više ne uzrokuje rast emisija stakleničkih plinova.**

Osigurali smo velika sredstva za razvoj sustava održivog gospodarenja otpadom, za sanaciju i zatvaranje odlagališta, za izgradnju sustava

vodoopskrbe i odvodnje. Zaposlili smo građevinski sektor, **otvorili preko 11 000 novih "zelenih" radnih mjesta ("Zelena Hrvatska")**. Pokrenuli smo projekte energetske obnove javnih zgrada, vrtića, škola i bolnica, ali i privatnih stambenih objekata. Ulažemo u energetska efikasnost, **u subvencije za energetske štedljive uređaje, vozila koja ne zagađuju okoliš.**

Ostvarili smo ogromne pomake u uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

Nakon desetljeća nerazumnog postupanja s otpadom i odlaganja vrijednih sirovina na preko 300 neuređenih odlagališta diljem Hrvatske, **napokon počinjemo gospodariti otpadom i vrijedne sirovine vraćamo u upotrebu.** Sufinancirali smo gradovima i općinama nabavu komunalne opreme u vrijednosti od 540 milijuna kuna. Kao rezultat ulaganja u opremu direktno namijenjenu odvajanju otpada, na hrvatskim ulicama postavljeno je 650 000 kanti, 45 000 kontejnera, 20 159 kompostera, 2 629 zelenih otoka, 165 reciklažnih dvorišta. Zahvaljujući tome danas **80 % građana Hrvatske ima pristup nekom obliku razvrstavanja otpada**, dok ih je 2012. imalo tek nešto više od 40 %.

Za izgradnju 13 centara za gospodarenje otpadom osigurali smo 5 milijardi kuna iz EU fondova i vlastitih izvora.

Prva dva centra za gospodarenje otpadom vrijedna oko 500 mil. kuna izgrađena su i ove godine kreću s radom – **Marišćina i Kaštijun.** Pokrivat će potrebe Primorsko-goranske županije i Istarske županije i njihovih 504 000 stanovnika.

Objavljeni su natječaji za radove na trima centrima, za Šibensko-kninsku, Zadarsku i Karlovačku županiju. U tijeku je i natječaj za centar Piškornica koja će pokrivati potrebe 4 sjeverozapadne županije – **Međimursku, Varaždinsku, Krapinsko-zagorsku i Koprivničko-križevačku.** To su radovi vrijedni gotovo 1,5 milijardi kuna, a 75 % sredstava osigurano je iz EU. Ostatak do 90 % osiguran je u Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost pa na lokalnu zajednicu pada tek 10 % sufinanciranja. **To su stotine radnih mjesta na njihovoj gradnji i oko 650 novih radnih mjesta kad se svi centri otvore.**

Pomoću EU fondova pokrenuli smo značajan investicijski ciklus razvoja vodnog gospodarstva koji se nastavlja i ubrzava i u idućem mandatu.

Zahvaljujući pokrenutim projektima, **smanjit ćemo broj stanovnika bez pristupa javnim vodoopskrbnim sustavima koja nisu obuhvaćena monitoringom voda ili koji su spojeni na sustave koji ne**

udovoljavaju mikrobiološkim i/ili kemijskim parametrima sa 930 000 u 2014. na 350 000 najkasnije do kraja 2023. Kroz Operativni program Zaštita okoliša 2007-2013 **trenutno financira 11 projekata iz vodnog gospodarstva ukupne vrijednosti 2,8 milijardi kuna** od čega oko 2 milijarde kuna predstavlja udjel iz EU fondova. Najveći među njima su **projekti u Osijeku, Poreču, Vukovaru, Županji, Čakovcu** i drugim hrvatskim gradovima.

Najmanje 14 milijardi kuna će se uložiti u sustave vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, od čega je 7,7 milijardi kuna osigurano iz EU fondova.

4 milijarde kuna se planira uložiti u zaštitu od štetnog djelovanja voda, odnosno zaštitu od poplava, od čega je 1,6 milijardi kuna osigurano iz EU fondova.

Ovako značajnim ulaganjima u sustav gospodarenja otpadom te vodnog gospodarstva **stvaramo pretpostavke za održivi razvoj gospodarstva, a posebice turizma** kod kojeg je upravo očuvani okoliš najvažnija komparativna prednost Hrvatske.

U idućem mandatu nastavljamo s energetsom obnovom Hrvatske.

U protekle tri godine energetsom obnovom obuhvaćeno je 20 000 kućanstava u kojima živi oko 65 000 naših sugrađana koji će zahvaljujući ovim projektima smanjiti svoje troškove za energiju 30-60 %.

I u narednim godinama nastavit ćemo sa sufinanciranjem energetske obnove obiteljskih kuća, višestambenih zgrada, javnih i komercijalnih objekata, industrije, turističkog i drugih gospodarskih sektora.

Time ćemo osigurati ugodnije uvjete stanovanja, smanjenje potrošnje energije i niže troškove režija. Istovremeno time smanjujemo emisije CO2 i doprinosimo sprječavanju i ublažavanju klimatskih promjena. **Samo kroz projekte energetske obnove i gospodarenja otpadom u sljedeće četiri godine stvorit ćemo 16 000 novih zelenih radnih mjesta.** Za te smo svrhe osigurali ukupno **preko 12 milijardi kuna, od čega 8 milijardi kuna iz EU fondova.**

Pripremamo i novi projekt suzbijanja energetske siromaštva kroz financiranje energetske obnove domova socijalno najugroženijim obiteljima koje žive u objektima koji su energetski neučinkoviti.

7. ZA REGIONALNI RAZVOJ I DECENTRALIZACIJU

U Hrvatskoj još uvijek postoje velike regionalne razlike u razvijenosti. Dugogodišnja kriza je utjecala na daljnje produbljivanje tih razlika. Zato je odgovornost vlade i države da odgovarajućim javnim politikama utječe na smanjenje tih razlika.

Novim **Zakonom o regionalnom razvoju** ispravili smo mnoge nepravde u sustavu. Tako je **99 novih jedinica lokalne samouprave s indeksom razvijenosti ispod 75 % prosjeka Republike Hrvatske steklo po prvi puta status potpomognutih područja**, pretežito u Slavoniji i na sjeveru Hrvatske. Na taj način stekli su značajne fiskalne i druge poticaje za razvoj. U konačnici, kao rezultat ovih promjena, **ukupno 984 000 građana je sada obuhvaćeno potpomognutim područjima, što je 320 000 građana više nego prije.** Zadržali smo posebne mjere za razvoj područja s razvojnim posebnostima kao što su otoci i brdsko-planinska područja.

Kroz različite programe pružili smo direktnu financijsku podršku izgradnji komunalne i društvene infrastrukture u slabije razvijenim područjima. Uložili smo stotine milijuna kuna diljem Hrvatske **za izgradnju škola, vrtića, sportskih dvorana, uređenje nerazvrstanih cesta, i mnoge druge projekte.**

EU fondovi su naš ključni instrument za poticanje uspješnog lokalnog i regionalnog razvoja u narednim godinama.

Naš je cilj da uz pomoć posebnih kriterija i posebnih natječaja za slabije razvijena područja osiguramo da od 130 milijardi kuna ulaganja koje ćemo potaknuti uz pomoć EU fondova do kraja 2023., **najmanje 60 % od tog iznosa (78 milijardi kuna) završi na području 12 najslabije razvijenih županija koje zaostaju za prosjekom Republike Hrvatske više od 25 %** i čiji udjel u ukupnom stanovništvu RH iznosi 38 %. U brojne natječaje za financiranje putem EU fondova **ugradili smo dodatne kriterije koji daju prednost projektima iz slabije razvijenih područja.** Pored dodatnih kriterija otvaramo i **posebne natječaje iz EU fondova samo za slabije razvijena područja.**

Početkom 2016. godine pokrenut ćemo program ulaganja iz EU fondova vrijedan oko 1,2 milijarde kuna namijenjen razvoju manjih gradova isključivo na slabije razvijenim i ratom pogođenim područjima kao što su Vukovar, Beli Manastir, Petrinja, Benkovac i Knin.

Kroz poseban program za **pripremu projekata prihvatljivih za financiranje iz EU fondova** iz kojeg je do sada pružena **financijska i stručna podrška za pripremu 200 projekata vrijednih oko 6 milijardi kuna**, od čega većina na slabije razvijenim područjima.

Najveća pomoć lokalnim i regionalnim jedinicama je svakako novoosnovani Fond za sufinanciranje provedbe EU projekata vrijedan približno **150 milijuna kuna godišnje**. To je najdirektnija pomoć ovim jedinicama da osiguraju vlastiti udjel u financiranju EU projekata, što je posebno značajno za jedinice s manjim fiskalnim kapacitetom.

U vremenu koje je iza nas usporen je proces **decentralizacije**. Ključni razlog za to je **ekonomska kriza** koja je ojačala ulogu središnje države u nastojanju da se ublaže socijalne i ekonomske posljedice krize, što je nužno vodilo do dodatnih izdataka državnog proračuna. U takvim uvjetima, provedbu decentralizacije javnih funkcija i odgovornosti u uvjetima smanjenog ukupnog fiskalnog kapaciteta svih razina vlasti ocijenili smo dvojbenom i teško provedivom.

Naš je stav jasan. Hrvatska treba višu razinu decentralizacije. Decentralizacija znači više novca na lokalnoj razini, ali i više odgovornosti.

Moramo osigurati da taj sustav funkcionira, odnosno da su lokalna i regionalna razina sposobne preuzeti nove odgovornosti. Pitanje je imaju li te jedinice dovoljan fiskalni kapacitet da financiraju javne funkcije iz svoje nadležnosti te mogu li održati odgovarajuću kvalitetu javnih usluga građanima. Konačno, pitanje je i je li racionalno i efikasno upravljaju novcem građana.

Naša koalicija drži da reformu postojećega sustava lokalne i regionalne samouprave treba usmjeriti prema redefiniranju nadležnosti različitih razina lokalne i regionalne samouprave u skladu s ekonomskom i administrativnom snagom, odnosno fiskalnim kapacitetom.

Samoupravi s dovoljnim fiskalnim kapacitetom treba dodijeliti poslove vezane posebno uz zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb te obrazovanje. Jedinicama koje nemaju dovoljan fiskalni kapacitet potrebno je ograničiti nadležnosti, a onim najslabijim definirati okvir unutar kojeg mogu obavljati samo najnužnije funkcije uz načelnike i članove općinskih vijeća u statusu volontera. Složenije funkcije potrebno je prebaciti na susjedne, snažnije lokalne jedinice ili pak na županije uz adekvatnu financijsku kompenzaciju.

U idućem razdoblju planiramo jačanje uloge velikih gradova s preko 100 000 stanovnika.

Ovi gradovi imat će veće ovlasti u prostornom planiranju, upravljanju i gospodarenju prostorom (npr. pomorskim dobrom) te u mjerama za provedbu zaštite okoliša gdje ocjenjujemo da postoje svi preduvjeti da se učinkovitost u obavljanju javnih poslova poveća.

Kad je riječ o smanjenju broja lokalnih jedinica naš je stav da se tome treba pristupiti na jedan poticajan način, izbjegavajući metode prisile i nametanja. Zato ćemo predložiti odgovarajući mehanizam, primarno u smislu poreznih poticaja, koji bi stimulirao fiskalno slabije jedinice lokalne samouprave **na dragovoljno spajanje sa susjednim jedinicama.**

8. ZA NAPREDNO I SIGURNO DRUŠTVO

Ljudska i manjinska prava i slobode

Naše poimanje naprednog društva obuhvaća **jednake mogućnosti za sve građane i društvene skupine, prije svega poštivanje ljudskih i manjinskih prava te osnovnih vrijednosti demokratskog društva.**

Naš cilj je snažno ustrajati na zaštiti najširih prava svakog pojedinca i prava manjinskih skupina, u uspostavljanju i čuvanju socijalnih prava te širenju prostora građanskih sloboda.

Preuzimanjem odgovornosti za upravljanje državom u protekle četiri godine pridonijeli smo podizanju svijesti o značenju ljudskih prava u najširem smislu, kako pojedinačnih građanskih prava i sloboda, tako i prava i sloboda posebnih skupina u društvu u smislu isticanja vlastitih životnih određenja i većeg razumijevanja različitosti i života u različitosti. Ojačali smo i formalno-pravni okvir u tom važnom području ostvarivanja naprednog društva, a tome je svakako doprinijelo i ostvareno punopravno članstvo Hrvatske u Europskoj uniji i preuzimanje niza visokih standarda zaštite ljudskih prava i sloboda.

Zaštita ljudskih i manjinskih prava i sloboda je trajni cilj. Tu nema prostora za mirenje s trenutnim ili zatečenim stanjem. Tim više što je društvo u stalnom razvoju, što su pojedine društvene skupine i dalje diskriminirane, a pojedinačna prava i slobode često se osporavaju u različitim područjima, od obrazovanja, kulturnog stvaralaštva pa do ograničavanja slobode izbora.

Nastavit ćemo i dalje aktivnosti koje imaju za cilj povećanje prava nacionalnih manjina, u čemu je tijekom našeg mandata također napravljen značajni pomak. To se posebno odnosi na političku participaciju, školovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina, pomaganje kulturnih i

drugih organizacija koje čuvaju identitet nacionalnih manjina putem Savjeta za nacionalne manjine, te ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina.

Tijekom mandata koalicijske Vlade napravljen je važan iskorak u zaštiti temeljnih prava i sloboda osoba istospolne seksualne orijentacije i osoba drugačijeg rodnog identiteta. *Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola* i konkretna životna prava koje taj zakon jamči u potpunosti je pretočeno ustavno načelo jednakog dužnog poštovanja tijela državne vlasti prema svim građanima i građankama bez obzira na njihove razlike u spolnoj orijentaciji u životnu stvarnost. Ostvarili smo i sigurni javni prostor i slobodu izražavanja ovih društvenih skupina u zastupanju vlastitih stavova i interesa. Ova postignuća dobila su i svoje međunarodno priznanje te je Hrvatska u zadnje dvije godine **prepoznata kao jedna od 5 država s najboljim demokratskim i pravnim napretkom u zaštiti temeljnih prava, sloboda i jednakosti osoba istospolne orijentacije u Europskoj uniji.**

Mladi u fokusu

Obrazovanje, radno mjesto i plaća, stan, zasnivanje obitelji logičan je razvojni put svake mlade osobe. To su ključna područja našeg promišljanja kako pomoći mladim ljudima da ostvare svoje životne ciljeve. Iako smo se ovih tema dotakli prethodno, na ovom mjestu sažet ćemo naše ključne stavove i politike prema mladima.

Prvi cilj je jednaki pristup obrazovanju za sve mlade ljude, bez obzira na njihov socijalni status.

Naša Vlada je već osmislila mnoge mjere i instrumente. Od stipendija za učenike i studente, preko sufinanciranja prijevoza učenika srednjih škola, osiguranja toplog obroka za učenike osnovnih škola, udžbenika za djecu iz socijalno ugroženih obitelji i mnoge druge. Izborili smo se i za obnovu i izgradnju novih kapaciteta u studentskim domovima upravo kako bismo omogućili smještaj i studiranje studentima koji dolaze iz obitelji slabijeg materijalnog položaja.

Otvaranje novih radnih mjesta za zapošljavanje mladih ljudi najviši je cilj naše ekonomske politike.

Dugogodišnja kriza povećala je stopu nezaposlenosti mladih preko 50 %. U zadnje dvije godine naša je Vlada proaktivnim mjerama zapošljavanja mladih smanjila tu stopu na ispod 40 %. Samo od 2015. zaposleno je preko 70 000 mladih od čega 32 000 na neodređeno.

Nastavljamo tim putem i posebno uz potporu kroz program "stručnog osposobljavanja" koji je koristilo u zadnje tri godine čak 77 123 mladih, a preko 60 % sudionika ove mjere zaposlilo se u roku od 6 mjeseci.

Nastavljamo i s EU programom "Garancija za mlade". Osobama do 30 godina starosti nudimo posao, naukovanje, vježbeništvo ili nastavak obrazovanja.

Mlade, posebno visokoobrazovane ljude želimo potaknuti **i na samozapošljavanje**. HBOR je razvio poseban program kreditiranja za poduzetnike-početnike s izuzetno povoljnim uvjetima, a HAMAG-BICRO podržava isti program s izdavanjem jamstava.

Za stambeno zbrinjavanje mladih obitelji uveli smo dva nova programa: **POS plus i POS najam**. Program **POS plus** omogućuje mladim ljudima da kupe svoju nekretninu uz povoljne kreditne uvjete i po povoljnim cijenama (ovisno od grada između 800 i 1150€/m²). **Projekt POS najma** omogućuje najam kvalitetnog stana po povoljnim uvjetima i cijeni najma od 19-25 kn/m² ovisno o veličini stana. Jednako tako ako se mladi ljudi odluče za kupnju najam ulazi u otkup stana.

Iako je već bilo riječi o obiteljskoj i pronatalitetnoj politici, još jednom ističemo promjene koje smo već usvojili ili ćemo tek usvojiti s ciljem potpore zaposlenim mladim roditeljima u razdoblju roditeljskog dopusta nakon rođenja djeteta ili pak dopusta u fazi prilagodbe djeteta boravku u predškolskoj ustanovi, odnosno pri polasku u 1. razred osnovne škole.

To samo pokazuje u kojoj mjeri smo u proteklih četiri godine vodili sustavnu politiku brige za mlade i njihove obitelji, a tim putem nastavljamo i u narednom razdoblju.

Suradnja s udrugama civilnog društva

Udruge civilnog društva držimo nezaobilaznim čimbenikom i sastavnicom u izgradnji modernog društva. Upravo zato u našem mandatu je ostvaren veliki napredak u suradnji s udrugama civilnog društva. **Povećali smo transparentnost cijelog sustava, uključujući i financiranje projekata udruga iz javnih izvora.** Postigli smo i veći stupanj otvorenosti svih informacija o radu udruga i drugih neprofitnih organizacija.

Po prvi put su detaljno uređeni kriteriji, postupci i mjerila za financiranje programa i projekata udruga te jasne smjernice svim državnim tijelima, JLPS, ali i javnim trgovačkim društvima kako poboljšati financiranje udruga da se što kvalitetnije pokriju potrebe „na terenu“. Po

prvi su put javno i transparentno dostupna financijska izvješća udruga i drugih neprofitnih organizacija te je unaprijeđen Registar udruga.

Povećali smo uključenost udruga u oblikovanje javnih politika. Samo u 2014. godini pokrenuli smo 10 puta više javnih savjetovanja o novim propisima nego prethodna Vlada u 2011., a 50 puta se povećao broj komentara udruga i građana na oblikovanje novih zakona. Osiguran je i pristup informacijama, odnosno obveza svih državnih tijela da izvijeste civilno društvo/zainteresiranu javnost o rezultatima javnih savjetovanja. U tu svrhu uspostavljen je središnji državni portal za javna savjetovanja (esavjetovanja.gov.hr).

Investirali smo značajna sredstva u osnaživanje nevladinog sektora kao partnera države u provedbi strateških reformi. Iz državnog proračuna u protekle je 4 godine **uloženo skoro 2,5 milijardi kuna u programe i projekte udruga od interesa za opće dobro.**

Cilj nam je zadržati dosadašnja visoka ulaganja u jačanje kapaciteta udruga te osigurati dodatna ulaganja u nevladin sektor iz strukturnih fondova EU!

Po prvi puta su uspostavljeni precizni kriteriji **za dodjelu državnih prostora na korištenje udrugama** radi provedbi programa i projekata od interesa za opće dobro.

Pripremili smo niz drugih mjera za jačanje položaja i utjecaja udruga civilnog društva u naprednom društvu kojem težimo: unaprijedit ćemo *Zakon o zakladama* kako bi se potaknuo razvoj zaklada lokalne zajednice koje mogu brže i efikasnije podržavati rad lokalnih udruga, a potaknut ćemo i dugoročnu suradnju udruga sa JLPS.

Dodatno ćemo raditi na razvoju socijalnog/društvenog poduzetništva kako bi se potaknuo razvoj „poduzetništva u službi zajednice“ gdje u prvom planu nije profit, nego ulaganja u dobrobit lokalne zajednice, a gdje su udruge jedni od ključnih partnera!

Poticat ćemo suradnju sveučilišta i udruga u svrhu razvoja programa društveno korisnog učenja kako bi studenti znanja koja stječu na pojedinim kolegijama prakticirali već za vrijeme studija.

Sigurnost građana i države

Ostvarili smo napredak u svim segmentima sigurnosti. Veliki napor uložili smo u reorganizaciju i modernizaciju hrvatskog vojno-obrambenog sustava. Postavili smo jasne kriterije ispod kojih se ne može ići kada je riječ o dinamici i osiguranju adekvatnih izvora financiranja obrambene

spremnosti **Hrvatske vojske**. Osposobili smo našu vojsku za sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama i operacijama odgovora na krize, za potporu ostalim institucijama u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, u borbi protiv terorizma, te u nadzoru i zaštiti prava i interesa Republike Hrvatske na moru. **Svečanim mimohodom kojim je obilježeno 20 godina od vojno-redarstvene akcije Oluja i oslobađanja Republike Hrvatske pokazana je opremljenost i spremnost Hrvatske vojske za najsloženije operacije.**

Hrvatska policija u našem mandatu dosegla je još višu razinu organiziranosti i opremljenosti za suzbijanja organiziranog kriminala, ilegalnih migracija, trgovanja ljudima, drogama, terorizma te sprječavanja širenja oružja masovnog uništenja. Prioritet je razvoj sposobnosti nadzora granice, ljudi i roba u prekograničnom prometu i razvoj sposobnosti suzbijanja organiziranog kriminala uopće. **U zadnjih nekoliko tjedana Hrvatska policija je pokazala da je spremna odgovoriti na najveće izazove zbrinjavanjem na izrazito human i organiziran način preko 100 tisuća izbjeglica s prostora Azije.**

Naš sigurnosno - obavještajni sustav je pokazao sposobnost prikupljanja pravodobnih, pouzdanih i relevantnih informacija za donošenje ključnih odluka u domeni nacionalne sigurnosti. **U našem mandatu ostvaren je ogroman napredak u modernizaciji i depolitizaciji tog važnog sustava.**

Svi ključni aspekti sigurnosno-obrambenog sustava jasno ukazuju da smo osigurali visoku razinu sigurnosti naših građana i države u cjelini kao bitne pretpostavke ostvarivanja gospodarskog i svakog drugog napretka.

Borba protiv korupcije

Korupcija izravno ugrožava ljudska prava građana te razara moral i strukturu društva. Sprječava razvoj slobodnoga poduzetništva i jednakost građana u ostvarivanju njihovih prava i interesa. Korupcija je opasna za sve segmente društva i predstavlja ugrozu gospodarskoga, društvenoga i političkoga razvoja i prosperiteta Republike Hrvatske.

Naša Vlada je pokazala da se državom i državnim institucijama može upravljati uspješno i pošteno, uz izuzetno visoko postavljenu ljestvicu moralne, stručne i političke odgovornosti obnašatelja javnih funkcija.

Kako je borba za ljudska prava kontinuirani proces tako je i s bitkom za pravnu državu i protiv korupcije. **Ne mislimo da je taj proces završen, ali držimo da je stanje danas kudikamo bolje nego prije četiri godine.** Zato ćemo nastaviti obračun s korupcijom u svim tijelima javne vlasti. Isto tako, podržat ćemo jačanje kapaciteta ključnih i neovisnih državnih institucija nadležnih za borbu protiv svih oblika nezakonitosti i

korupcije na način na koji to možemo - prije svega financijski. I u ovom segmentu naša je poruka jasna - **nema povratka na staro!**

Sport

Sport i rekreacija, zdrav život, razvoj i odgoj mladih u sportu i kroz sport, druženje, tolerancija, samopoštovanje – sve su to vrijednosti koje naša koalicija drži bitnom sastavnicom modernog društva. U prethodne četiri godine radili smo na razvoju cijelog sustava na različitim razinama.

Izmjenom *Zakona o sportu* i osnivanjem Sportske inspekcije pooštren je nadzor nad trošenjem javnih sredstava za sport i osigurana veća zaštita sportaša, **a naknadama za izvrsnost odano priznanje osvajačima olimpijskih i svjetskih medalja za promociju Hrvatske u svijetu.** Hrvatska je izborila domaćinstvo Europskih sveučilišnih sportskih igara koje će se održati u Rijeci i Zagrebu 2016. i biti najveći sportski događaj u Hrvatskoj od 1990.

Naš je cilj **još snažnije uključivanje mladih u sportske aktivnosti, unapređenje sustava školskog i studentskog sporta** te odgovarajućih sportskih natjecanja i osobito sporta u funkciji poticanja cjeloživotne rekreacije, zdravijeg i kvalitetnijeg života.

Na osnovu nove *Strategije razvoja sporta*, namjera nam je izraditi novi cjeloviti *Zakon o sportu* **s ciljem prepuštanja sporta sportašima** s jasno definiranim mehanizmima upravljanja i odgovornosti za uložena javna sredstva te ostvarivanja javnih potreba u sportu i provođenja preventivnih programa.

Sve naše aktivnosti **bit će usmjerene jačanju autonomije sporta, sportskih organizacija, sportaša i sportskih djelatnika** kao temeljnoj pretpostavci svakog daljnjeg djelovanja u području sporta koji mora biti u potpunosti oslobođen političkog utjecaja.

Kultura

Naša koalicijska Vlada je u ovom mandatu **ostvarila iznimne rezultate u razvoju kulturnih sadržaja** vodeći računa da kulturni sustav vidljivo i mjerljivo pridonosi ukupnom održivom društvenom i gospodarskom razvoju Republike Hrvatske u zajednici europskih naroda i država.

Posebno ističemo **izgradnju i obnovu devet muzeja**, od Muzeja vučedolske kulture u Vukovaru, preko Muzeja sinjske alke pa do obnove povijesnog Maškovića hana. **Izgradili smo i obnovili 7 knjižnica**, od Gunje, preko Gospića pa do Jelse. **Digitalizirali smo čak 15 kino dvorana**, u Bolu, Cresu, Glini, Hvaru, itd.

Nastavljamo raditi na području zaštite i očuvanja kulturne baštine, razvoju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i proizvodnje, medija i javne komunikacije te intersektorske suradnje kulture s obrazovanjem i znanosti,

gospodarstvom i turizmom, zaštitom prirode i graditeljstvom, socijalnom politikom i zdravljem.

Polazeći od načela kulturne izvrsnosti, kreativne i kulturne poduzetnosti te kulturne uključenosti, **ključni procesi kulturne politike obuhvatit će** izgradnju sustava strateškog planiranja na svim razinama kulturne organiziranosti te prilagodbu modela financiranja javnih potreba u kulturi. Cilj nam je uspostaviti sustav javnog, privatnog i mješovitog te neizravnog financiranja kulture (porezne olakšice za kulturu) s prioritetima korištenja europskih fondova za kulturu i dostizanja 1-postotnog nacionalnog proračunskog standarda za kulturu.